

ДЕРЖАВНА АРХІВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ-МУЗЕЙ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ ВИЩИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ ТА УПРАВЛІННЯ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЙ КІНОФОТОФОНОАРХІВ УКРАЇНИ ІМ. Г. С. ПШЕНИЧНОГО
ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ ЗАРУБІЖНОЇ УКРАЇНКИ
ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ
ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ МІСТА КИЄВА
СПІЛКА АРХІВІСТІВ УКРАЇНИ

ЦДАМЛІМ України, 01001, м. Київ-01, вул. Володимирська, 22-а ЦДАМЛІМ України, тел/факс.278-44-81
cdamlm@arch.gov.ua, <http://csam.archives.gov.ua>

Урочистий захід до 100-річчя від дня народження Олеся Гончара
та 50-річчя видання роману «Собор»

Міжархівна документально-художня виставка «Собор душі»

24 квітня 2018 р. о 14:00 у Центральному державному архіві-музеї літератури і мистецтва України відбудеться урочисте відкриття міжархівної документально-художньої виставки «Собор душі» до 100-річчя від дня народження Олеся Гончара та 50-річчя видання роману «Собор».

У експозиції виставки будуть представлені оригінали цінних архівних документів, що зберігаються у ЦДАМЛІМ України, копії архівних документів, надані родиною Олеся Гончара та архівними установами, які долучились до виставкового проекту, що різнопланово відтворюють основні віхи життя і творчості письменника-класика. Відвідувачі зможуть побачити запис про народження Біличенка (Гончара) Олександра Терентійовича з метричної книги Покровської церкви с. Кам'янка Кам'янської волості Новомосковського повіту Катеринославської губернії, наданий Державним архівом Дніпропетровської області, особисті документи, рукописи автобіографії письменника різних років, листування, начерки майбутніх літературних творів, виступів, цінні світлини, ілюстрації до творів Олеся Гончара, виконані відомими українськими художниками В. С. Куткіним, Г.В. Малаковим, І. М. Селівановим, С. Г. Якутовичем та ін. Важливим аспектом стане оприлюднення архівних документів щодо кампанії цькування роману «Собор», який вийшов друком у 1968 р., але невдовзі був вилучений з літературного процесу. Роман став епохальною віхою у творчій та життєвій долі письменника і був спрямований проти русифікації українців та варварського нищення довкілля, закликав стати на захист національних духовних цінностей українського народу. У експозиції виставки будуть представлені листи, статті, спецповідомлення Управління КДБ при Раді Міністрів УРСР, протоколи партійних зборів з різних областей, що ініціювали і роздмухували погромницьку кампанію проти роману «Собор» та його автора, яку розпочала обласна Дніпропетровська і підхопила всеукраїнська компартійна преса. Міжархівна документально-художня виставка «Собор душі» представляє Олеся Гончара не лише як письменника-класика української літератури, а й громадського діяча, невтомного і послідовного борця за незалежність, адже він був серед тих, хто наприкінці ХХ століття підтримав Народний Рух, студентське голодування, що увійшло в історію як

«Революція на граніті»; безпосередньо брав участь у розробці та прийнятті Закону «Про мови в Українській РСР», який юридично закріпив державний статус української мови; ставав на захист довкілля та архітектурних скарбів України, зокрема, долучився до відбудови Михайлівського Золотоверхого монастиря. Дуже символічно, що виставковий проект буде представлено у Центральному державному архіві-музеї літератури і мистецтва України, одним із ініціаторів створення якого став саме Олесь Гончар.

У рамках заходу відбудеться перегляд документального фільму, присвяченого Олесю Гончару, створеного на основі архівних кіно- та відеодокументів, що зберігаються у Центральному державному кінофотофоноархіві України ім. Г. С. Пшеничного.

До участі у заході запрошені члени родини Олесь Гончара: Гончар Валентина Данилівна – дружина Олесь Гончара, Гончар Леся – онука Олесь Гончара, Найда Руслан – скульптор і графік, чоловік Лесі Гончар; Павличко Дмитро Васильович – поет, перекладач, літературний критик, громадсько-політичний діяч, Герой України, Мушкетик Юрій Михайлович – письменник, Герой України, Княжицький Микола Леонідович – народний депутат України, Голова Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності; Чернишов Денис Вікторович – заступник Міністра юстиції України; Рибачук Юрій Анатолійович – заступник Міністра культури України, Голова журі Державної літературної премії ім. Олесь Гончара, Баранова Тетяна Іванівна – Голова Державної архівної служби України, Гальченко Сергій Анастасійович – заступник директора Інституту літератури імені Тараса Шевченка НАН України, Слабошпицький Михайло Федотович – прозаїк, публіцист, критик, літературознавець, директори та працівники державних архівних установ, Щербак Микола Григорович – доктор історичних наук, професор, Голова Спілки архівістів України, Сидоржевський Михайло Олексійович – Голова Національної спілки письменників України, головний редактор «Української літературної газети», Куштівська Тетяна Василівна – меценат, співзасновник Міжнародної українсько-німецької премії ім. Олесь Гончара; представники творчих спілок, митці, науковці та поціновувачі української літератури та культури ХХ ст.

Виставка триває 24.04-24.06.2018 р.

Вхід вільний

Адреса ЦДАМЛМ України:

вул. Володимирська, 22-А, територія Національного заповідника «Софія Київська» (Центральний вхід).

Для отримання детальнішої інформації,

будь ласка, звертайтеся за тел.: +380 44 2784481;

e-mail: cdamlm@arch.gov.ua